

LUNDS
UNIVERSITET

Institutionen för kulturvetenskap
Kandidatprogram Digitala kulturer
Examensarbete
VT 2024

Att inleda kärleksrelationer i det moderna digitala samhället

Studie om unga vuxnas attityder inom dejtingkulturen i Sverige

Författare: Jessie Yin
Handledare: Mikael Askander

Abstract

The primary focus of this thesis is to investigate young people's attitudes towards modern dating culture in Sweden. Specifically, it examines their various practices and opinions when initiating potential romantic relationships in a modern digital society, aiming to gain in-depth insight into their thought processes as they navigate the dating sphere. Considering the widespread integration of digital technology into everyday life, this study explores its impact on social relations, particularly among young people who have grown up alongside its growth. By investigating young adults between the ages of 20-29, the research aims to shed light on the new social norms and practices within the dating culture of this specific demographic. A mixed-methods approach was employed, combining a quantitative survey as a pilot study and qualitative group interviews. The qualitative aspect involved four groups, each consisting of three participants, including both young men and women. The findings of this thesis reveal a complex landscape of attitudes towards online and offline dating. While there are both positive and negative perceptions of online dating, the results indicate a strong preference among the target group for offline dating when given the choice. These findings suggest that, despite the convenience and popularity of digital platforms, traditional face-to-face interactions remain highly valued in the context of romantic relationships among young adults in Sweden. These insights contribute to a broader understanding of how digital technology influences dating behaviours and preferences, highlighting the nuanced ways in which young people integrate digital and traditional practices in their romantic lives.

Nyckelord: konsumtion, dejtingappar, dejtingkultur, digitalt samhälle, offlinedejting, onlinedejting, fysisk attraktion, romantisk relation, sexualisering, socialpsykologi

Keywords: consumption, dating apps, dating culture, digital society, offline dating, online dating, physical attraction, romantic relationship, sexualisation, social psychology

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Syfte och frågeställningar.....	6
1.3 Avgränsningar.....	7
1.4 Disposition.....	8
2 Teoretiska ramverk	8
2.1 Baumans teorier om sociala relationer.....	9
2.2 Socialpsykologiska aspekter.....	10
2.2.1 Övergång från negativa till positiva effekter av internet.....	10
2.2.2 Fysisk attraktion.....	12
3 Tidigare forskning	13
3.1 <i>Svenskarna och Internet</i>	13
3.2 dejtingappar.....	14
3.3 Hookup-kulturen.....	15
3.4 Liquid love?.....	16
4 Metod	19
4.1 Metodiska överväganden.....	19
4.2 Förstudie: Enkät.....	21
4.3 Kvalitativ metod: Fokusgrupp.....	21
4.3.1 Strategisk urval.....	22
4.3.1.1 Fördelning av informanter.....	23
4.3.2 Insamling av empiriskt material.....	24
4.4 Etiska reflektioner.....	25

5 Resultat och Analys	25
5.1 ”Offline-dejting alla dagar i veckan”.....	26
5.1.1 Analys utifrån det socialpsykologiska perspektivet.....	29
5.1.2 Allmänna fördomar om onlinedejting.....	29
5.2 Vad krävs för det första steget?.....	31
5.3 ”Alla tror att gräset är grönare på andra sidan”.....	33
6 Slutsatser och framtida forskning	36
Källförteckning	38
Opublicerat material.....	38
Publicerat material.....	38

1 Inledning

I takt med den digitala teknologins utveckling har samhället genomgått en transformation där digitaliseringen har blivit allt mer integrerad i vår vardag. Lindgren (2017) beskriver det moderna samhället som ett digitalt samhälle där digitala medier har blivit avgörande verktyg för att erhålla information, möjliggöra kommunikation och bygga relationer. Genom internet och dess olika applikationer, såsom sociala medier, webbsidor och mobilappar, kan människor nu mötas och interagera med varandra online på en global nivå. Med en ökande mängd internetanvändare blir gränserna mellan den digitala och den fysiska världen allt mer suddiga när det gäller allmänhetens sociala interaktioner. Detta har lett till betydande förändringar i samhällets normer och sociala strukturer. Lindgren (2017) refererar till detta som ”networked publics”, vilket avser de digitala medier som omformat det sociala, kulturella och teknologiska landskapet (Lindgren, 2017, s. 4-5, 27-28).

Med den digitala teknologins utbredning i samhället, betonar Meenagh (2015) att det är viktigt för social forskning att utforska teknikens inverkan på sociala relationer. Ett intressant område inom social forskning är att undersöka romantiska och sexuella relationer i dessa nya sammanhang, föreslår Meenagh (Meenagh, 2015, s. 458). Med den digitala tekniken som genomsyrar samhället har det även blivit alltmer normalt att mötas och socialisera genom olika dejtingsajter och appar, särskilt bland unga människor (Bergström, 2023, s. 10). Utdraget från föregående års rapport *Svenskarna och Internet* visar att i genomsnitt är det en tiondel av Sveriges internetanvändare som använder sig av internetdejting, varav en stor majoritet utgörs av den yngre generationen (Internetstiftelsen, 2023 b). Med denna information kan vi dra slutsatsen att denna målgrupp verkar mycket aktuell inom samtidens dejtingkultur. Mot bakgrund av detta kommer min kandidatuppsats att fokusera på att undersöka unga människors attityder inom dagens dejtingkultur. Som en del av denna målgrupp, som har blivit exponerad för detta fenomen, har jag redan förkunskaper inom ämnet som kommer att gynna studien. Utöver det anser jag att det är ett mycket intressant och relevant ämne i denna tidsperiod, och därför vill jag fördjupa mig för att få en mer omfattande förståelse för hur min generation väljer att inleda sina kärleksrelationer.

1.1 Bakgrund

Under 1990-talet lanserades den allra första dejtingsajten i Amerika. Inte långt därefter började flera företag etablera nya digitala dejtingapplikationer, både i form av webbsidor och appar, och populariteten för onlinedejting började gradvis öka. Användarna av dessa dejtingapplikationer kommer från olika delar av världen och har olika sociala bakgrunder, och det är särskilt märkbart bland unga människor (Bergström, 2023, s. 10). Ur ett historiskt perspektiv skedde möten mellan heterosexuella individer primärt i vardagliga sociala sammanhang. På 1800-talet var det vanligt att unga människor träffades på landsbygden, ute på åkrarna. Ett decennium senare blev skolan den nya primära mötesplatsen. Än idag är det vanligt att träffas i vardagliga sammanhang utanför internet, men det romantiska narrativet har förändrats. I en tid präglad av nya kommunikationsvägar både online och offline, föreslår Bergström (2023) att det första romantiska mötet inte nödvändigtvis förväntas vara bestämt av ödet längre; istället riktas narrativet mot allt mer aktivt arrangerade möten bland människor. Tillgången till dessa digitala applikationer har säkerligen öppnat nya möjligheter inom sociala strukturer, och människor är inte längre begränsade av tid och rum när de interagerar och söker efter en potentiell partner (Bergström, 2023, s. 16).

I denna historiska omvandling är utbudet av potentiella kärlekspartner större än någonsin. Inte nog med att det har bidragit till flertalet nya mötesplatser, utan det har också transformerat hur människor initierar relationer (Bergström, 2023, s. 21). Enligt Turkle (2011) har den digitala tekniken blivit så pass djupt integrerad i människors vardagsliv och blivit som ett slags förlängning av individen. Turkle (2011) fortsätter och förklarar att detta appliceras framförallt på den yngre generationen som är den första generationen som växer upp i ett digitalt samhälle där de förväntas att regelbundet vara uppkopplade. Detta bidrar också till att denna generation automatiskt blir experter på att använda digital teknik i en vardaglig praxis (Turkle, 2011, s. 17).

I samband med framväxten av den moderna dejtingindustrin verkar det finnas en dominerande allmän uppfattning av fenomenet internetdejting. Bergström (2023) hävdar att det representerar två diskurser som kontinuerligt tas upp i allmänhetens uppfattning om fenomenet: att sexualisering och kommodifiering drivits fram i samband med nätdejtingens framväxt. Bergström (2023) skriver att internetdejting har främjat ett stigma runt det, så kallad

hookup-kultur. Begreppet är ursprungligen lånat från engelska språkets ”hookup culture” som innefattar en kultur där långvariga romantiska förbindelser byts ut till kortvariga sexuella relationer. Med den moderna teknologin tillsammans med de nya sexuella normerna, har denna paradigms uppkomst haft en betydande inverkan på den yngre generationens inställning och engagemang när det gäller hur de inleder romantiska relationer. Den välkända sociologen Jean-Claude Kaufmann skriver att ”ett engångsliikg kan nu bokas in lika enkelt som ett biobesök”, och syftar på att sex ses som vilken vardagssyssla som helst (Bergström 2023, s. 11).

Vidare skriver Bergström (2023) att det romantiska narrativet har förändrats av senkapitalismen, genom ökad kommersialisering och ett överflöd av information. Eva Illouz, professor inom sociologi, har blivit en framstående rollfigur inom denna diskurs vardera varit inflytelserikt för social forskning. Illouz menar att dejtingplattformarna betraktas vara marknadsorganiserad som styrs av utbud och efterfrågan, som i sin tur har förvanskat den traditionella synen på monogama relationer och istället anses som en fri marknad där sexuella möten inträffas. För att tydliggöra Illouz teori har konsumtionssamhället påverkat den romantiska sfären och därmed grundlagt nya moderna sexuella normer, där allt fler undviker att binda sig till intim kärlek (Bergström, 2023, s. 12).

Bergström (2023) understryker att dessa specifika argument om onlinedejting har fått ett stort genombrott inom samhället, framförallt inom de europeiska länderna (Bergström 2023, s. 12). Men stämmer detta verkligen in i det svenska samhället bland unga vuxna? Har attityder mot monogama kärleksförhållanden bytts ut mot ytliga sexuella förbindelser? Eller är detta enbart ena sidan av myntet? Detta är just vad denna kandidatuppsats kommer att lyfta fram och få en djupgående förståelse på den yngre generationen attityder när det kommer till hur denna målgrupp inleder nya relationer.

1.2 Syfte och frågeställningar

Studien ämnar att ta reda på hur unga vuxnas attityder ser ut när det kommer till att inleda nya potentiella romantiska relationer i det moderna samhället vi lever i. Ändamålet är att få en bättre inblick i målgruppens tankeprocesser när det gäller att dejta i dagens digitala samhälle. Med tanke på att internet och de nya teknologierna blir allt mer integrerade i vår vardag, är det

intressant att se hur målgruppen går tillväga när de ska initiera en dejt och vilka olika tillvägagångssätt som finns bland dem. Vidare syftar denna studie till att undersöka hur dessa reflektioner skiljer sig när det kommer till att inleda kärleksrelationer online jämfört med i det verkliga livet. Har internetdejting underlättat för dem att träffa sin potentiella kärlekspartner, eller föredrar de att träffas utanför det digitala landskapet och initiera en dejt på det traditionella sättet? Inför studien har följande frågeställningar formulerats:

- Vilka attityder finns det bland unga vuxna när det kommer till att inleda ett romantiskt möte?
- Finns det fördomar inom dejtingkulturen idag enligt informanterna?

1.3 Avgränsningar

Denna studie fokuserar på unga vuxna i Sverige som målgrupp. Enligt Internetstiftelsen (2023 b) är denna målgrupp de mest aktiva användarna av sociala medier och dejtingappar. Därför kan det vara intressant att studera deras attityder inom dejtingkulturen och hur dessa attityder har påverkats av det moderna digitala samhället och dess sociala normer. Med hänsyn till att de flesta dejtingappar har en åldersgräns på 18 år, kommer yngre personer inte att inkluderas i studien. För att studien inte ska vara för omfattande kommer åldersgruppen begränsas till personer mellan 20 och 29 år. Anledningen till att åldersgruppen startar från 20 år, är för att de har med störst sannolikhet fått möjlighet att hinna samla på sig mer dejtingfarenheter jämfört med de som är 18 år. Dessutom har en 18-åring precis fått tillstånd att skapa ett konto på de flesta nätdejtingsidor eller appar. Inför studien har jag beslutat att utgå från ett heterosexuellt perspektiv med monogama förhållanden, då heterosexuella individer i denna form av relationer är en dominerande grupp i samhället. Att fokusera på denna målgrupp möjliggör också en djupare och mer specifik analys, jämfört med att försöka täcka en bredare variation av sexualiteter. Slutligen kommer uppsatsen också att avgränsas till personer inom Sveriges gränser på grund av den begränsade tidsramen.

1.4 Disposition

Dispositionen för denna uppsats kommer att struktureras i sex olika avsnitt: (1) Inledning, (2) Teoretiskt ramverk, (3) Tidigare forskning, (4) Metod, (5) Resultat och analys, och slutligen (6) Slutsats och ytterligare forskningsförslag. I inledningen presenteras bakgrunden för forskningsämnet, följt av syftet och frågeställningarna för arbetet samt dess avgränsningar. Det andra kapitlet behandlar olika teoretiska ramverk som är relevanta för studiens resultat, med fokus på Zygmunt Baumans teorier om sociala relationer och socialpsykologiska aspekter. Det tredje kapitlet sammanfattar tidigare forskning inom området och diskuterar fyra ämnen som är relevanta för studien. Metodkapitlet beskriver de insamlingsmetoder som används för empirisk data, inklusive urval, tillvägagångssätt och etiska överväganden. Resultat och analys av det insamlade materialet samt dess koppling till de teoretiska ramverken och tidigare forskning behandlas i det fjärde avsnittet. Avslutningsvis sammanfattas studiens resultat och förslag till ytterligare forskning.

2 Teoretiska ramverk

Inför det kommande segmentet kommer utvalda teoretiska ramverk för studien att redovisas. I det tidigare kapitlet ”Inledning” refererade jag till Bergströms (2023) påstående om att onlinedejtingens framväxt har drivit fram två diskurser: kommodifiering och sexualisering. Bergström (2023) hänvisar vidare till Illouz teori om hur dejtingkulturen har influerats av konsumtionssamhällets principer. Teorin föreslår att senkapitalismens effekter av ökad kommersialisering och informationsöverflöd har lett till att färre människor binder sig till långvariga kärleksrelationer, och istället har övergått till kortvariga sexuella möten. Illouz hävdar att dejtingplattformar idag har fördärvat det traditionella romantiska narrativet (Bergström, 2023, s. 12). Med detta som bakgrund kan det vara relevant att lyfta fram diskurserna kommodifiering och sexualisering i mitt teoretiska ramverk för att utforska om Bergströms påstående stämmer. Därför har jag utgått från Zygmunt Baumans verk inom sociala relationer, då Bauman är välkänd för hans kritiska analys av konsumtionssamhället och flytande modernitet (Bauman, 2007).

I den andra delen av detta segment lyfter jag fram aspekter inom socialpsykologi som har varit relevanta för min studie. Eftersom socialpsykologi huvudsakligen handlar om hur människors

uppfattningar, attityder och åsikter påverkas av andra människor (Gray och Björklund, 2018, s. 1068), är detta ytterst relevant att diskutera, då hela min uppsats bygger på sociala relationer. I denna del behandlar jag hur det digitala samhället har förändrat kommunikationen mellan människor och skillnaderna mellan att bygga nya relationer online jämfört med offline, det vill säga i verkliga livet. Därefter diskuterar jag även hur individens fysiska attraktion påverkar framgång både i karriären och i kärlekslivet. Med mina utvalda teoretiska ramverk, kommer detta sedan att kopplas till mitt empiriska material och presenteras under kapitlet ”Resultat och analys”.

2.1 Baumans teorier om sociala relationer

I samband med den växande digitaliseringen har människors konsumtionsmönster förändrats och resulterat i en betydligt mer komplex marknad (SCB, 2020). Vi lever i ett konsumtionssamhälle där individer konsumerar produkter och tjänster dagligen på en så pass vardaglig nivå att vi inte ens märker våra egna konsumtionsbeteenden (Östberg och Graffman, 2020, s. 11). Zygmunt Bauman, en framstående filosof och sociolog känd för sitt arbete inom modernitet och konsumtion, belyser i sin bok *Consuming Life* hur vår konsumtionsdrivna kultur har omformat människors relationer, identiteter och sociala samspel. Bauman argumenterar att det moderna konsumtionssamhället, präglad av ständig förändring och osäkerhet, har lett till att individens sociala status och identitet nu i hög grad påverkas av deras konsumtion, vare sig det gäller produkter eller upplevelser. Bauman menar att överflödet av information vi dagligen exponeras för skapar ett behov hos individer att ständigt förvärva fler saker för att känna sig värdefulla och tillfredsställda. Denna exponering är den drivande kraften bakom människors ständiga strävan efter att vara uppdaterade med de senaste trenderna och nyheterna. Detta leder till en besatthet av att ständigt uppgradera våra produkter för att framstå som framgångsrika och lyckade, särskilt i det offentliga rummet som sociala medier utgör. Bauman kritiserar att denna form av konsumtionsmönster kanske ger en kortvarig tillfredsställelse till en början, men att det vanligtvis leder till missnöje och besvikelse när personen inser att de inte kan fylla det inre tomrummet med materiell konsumtion. För att illustrera denna dynamik presenterar Bauman fenomenet ”retail therapy”, vilket syftar på hur individer använder shopping och konsumtion som en coping-mekanism för stress och negativa känslor. Enligt Bauman ger detta konsumtionsbeteende en kortvarig tillfredsställelse, men leder till en kontinuerlig cykel av

konsumtion som grundar sig i individens osäkerhet och känsla av främlingskap (Bauman, 2007 och Bookey, 2024).

Ett annat centralt tema i Baumans arbete är de förändrade sociala relationerna i det moderna samhället, vilket han utforskar i boken *Liquid Love*, skriver Hobbs et al. (2023). Eftersom Hobbs et al. (2023) har utfört en vetenskaplig studie baserad på *Liquid Love*, vilken kommer att behandlas i nästa kapitel ”Tidigare forskning”, är det värt att nämna att följande beskrivning av *Liquid Love* baseras på deras tolkning av boken. Anledningen till detta är att en del av min uppsats kommer att utgå från Hobbs et al.s (2023) studie, och därför ansåg jag att det är mest relevant att använda deras tolkning. Hobbs et al. (2023) skriver om hur Bauman belyser hur det moderna samhället har förändrat landskapet för dejting och romantiska relationer. Teknologins framsteg, ökad självständighet och samhällsförändringar har skapat en ny atmosfär där instabilitet och osäkerhet betonas allt mer i moderna relationer. Bauman använder begreppet ”liquid love” för att beskriva denna flyktiga form av kärlek, där vad som en gång var solid och trygg romantik nu har blivit flytande och instabilt. En viktig faktor som har förstärkt ”liquid love” är internetdejting. Enligt Bauman har internetdejting omformat den traditionella synen på romantik till en plats där dejting ses mer som underhållning och en vara att konsumera. Detta har öppnat upp flera möjligheter för romantik samtidigt som det har försvagat de monogama relationer som en gång var normen och idealet (Hobbs et al., 2023, s. 272).

2.2 Socialpsykologiska aspekter

2.2.1 Övergång från negativa till positiva effekter av internet

Med den framväxande teknologin och internet har nya dimensioner för mänsklig kommunikation uppstått. Genom internet får vi möjlighet att möta och interagera med andra människor i cyberspace utan begränsningar av tid och rum. Detta har skapat nya sociala normer där allt fler relationer och vänskapsband initieras online (Gray och Björklund, 2018, s. 1077). I den vetenskapliga artikeln ”Social Consequences of the Internet for Adolescents” skriver Valkenburg och Peter (2009) att under 1990-talet, när allt fler kommunikationsforum började växa fram på internet, spekulerades det om hur detta skulle påverka samhället. De hänvisar till flera forskningsstudier från slutet av 1990-talet och tidigt 2000-tal som hävdar att sociala

anknytningar skulle reduceras, framför allt för ungdomar som spenderar mest tid på internet. Ett av dessa studier, utförd av Kraut et al. (1998), visade en korrelation mellan ungdomars ökande internetanvändning och försämringen av deras sociala anknytningar och mående inom ett år. En annan studie från 2001 visade en korrelation mellan ökad internetanvändning och minskad tid tillbringad med vänner (Valkenburg och Peter, 2009, s. 1).

I nyare studier motbevisas tidigare antaganden och pekar på att internetanvändning faktiskt korrelerar med ökat känslomässigt välbefinnande och social interaktion (Valkenburg och Peter, 2009, s. 1). I boken *Psychology* menar Gray och Björklund (2018) att det första mötet online mellan två individer kan leda till en mer genuin och intim relation jämfört med möten ansikte mot ansikte. De illustrerar detta med en studie av Bargh och McKenna (2004). I studien deltog slumpmässigt utvalda högskolestudenter som inte kände varandra sedan tidigare. Experimentet gick till så att två studenter av motsatt kön fick delta i ett första möte, antingen online eller i verkliga livet. Detta följdes sedan av ett andra möte där alla paren möttes i verkliga livet. Resultatet visade att de par som hade sitt första möte online visade större intresse för varandra under det andra mötet, medan de par som hade sitt första möte offline inte visade några större skillnader i intresse efter det andra mötet (Gray och Björklund, 2018, s. 1078). Gray och Björklund (2018) förklarar att när det första mötet initieras online är det mer sannolikt att individer bygger upp en positiv bild och uppfattning av varandra, vilket sedan förstärks när de bestämmer sig för att träffas i verkligheten. Å andra sidan, personer som möts för första gången ansikte mot ansikte upplever inte en förbättrad uppfattning av varandra efter de följande träffarna (Gray och Björklund, 2018, s. 1079).

Anledningen till internets positiva effekter i detta fall kan även understödjas med hjälp av Valkenburg och Peters (2009) hypotes om internets positiva effekter. De hävdar att onlinekommunikation uppmuntrar till självavslöjande på internet och baserar detta på Walthers (1996) hyperpersonliga kommunikationsteori. Enligt teorin kännetecknas datormedierad kommunikation vanligtvis av färre kontextuella, visuella och auditiva signaler jämfört med offline-kommunikation. Därför föreslår teorin att personer som kommunicerar online är mindre ängsliga och oroliga över hur andra uppfattar dem, eftersom de upplever att onlinevärlden medför en mer skyddad miljö med färre hinder för självavslöjande. Med andra ord blir denna

form av kommunikation hyperpersonlig (Valkenburg och Peter, 2009, s. 2-3). Detta illustrerar hur internet kan vara ett värdefullt verktyg för att bygga intima relationer. Å andra sidan kan internet också medföra potentiella faror. Kommunikation bakom en skärm ökar risken för att människor kan anta falska identiteter för att vilseleda andra (Gray och Björklund, 2018, s. 1079).

2.2.2 Fysisk attraktion

Fysisk attraktivitet har blivit ett fenomen inom socialpsykologin och blivit en allt mer betydande faktor i det moderna samhället när det gäller att leva ett framgångsrikt och hälsosamt liv. Forskning visar att den sociala betydelsen av attraktionskraften har ökat särskilt under detta århundrade. Enligt Anýžová och Matějů (2018) har ens utseende och självuppfattning en betydande inverkan på hur vi blir uppfattade och behandlade av andra i olika sociala sammanhang och interaktioner. Dessa faktorer spelar en viktig roll för att bedöma individens popularitet och inflytande jämfört med andra människor. Vidare föreslår Anýžová och Matějů (2018) att en persons fysiska egenskaper också påverkar deras interaktioner både inom karriären och i kärlekslivet (Anýžová och Matějů, 2018, s. 269-279).

Gray och Björklund (2018) hävdar att personer som uppfattas som attraktiva tenderar att bli bedömda som mer moraliska, socialt kompetenta och intelligenta än de som anses vara mindre attraktiva. Flera studier har också visat på en tydlig korrelation mellan intelligens och attraktivitet. Gray och Björklund (2018) framhäver att denna tes stämmer överens med många av de folksagor vi har vuxit upp med, där hjälten i berättelsen ofta porträtteras som vacker, såsom en prins, medan skurkens karaktär ofta gestaltas som vulgär och mindre attraktiv, som till exempel en häxa. Emellertid, baserat på metaanalys, upplyser Gray och Björklund (2018) att det finns en distinkt partiskhet bland människor, känd som "attractiveness bias", som bör beaktas. Denna term hänvisar till en tendens att tillskriva attraktiva individer mer positiva egenskaper än mindre attraktiva personer. Denna typ av partiskhet kan enkelt uppstå och leda till en förvrängd uppfattning av en individs personliga egenskaper (Gray och Björklund, 2018, s. 1073-1074).

3 Tidigare forskning

I följande avsnitt kommer vetenskapliga studier och litteratur som är relevanta för arbetet att presenteras. Mitt grundmotiv för urvalet av dessa studier och litteratur är att de utgör en helhetsförståelse av mitt studerade ämne. Allt material som tas upp har publicerats inom de senaste tio åren för att säkerställa att informationen fortfarande är tillräckligt aktuell för denna studie, med undantag för begreppsdefinitioner. Först presenteras årsrapporten *Svenskarna och Internet* från 2023, som ger en översikt över statistik om användningen av internet och dejtingplattformar bland den svenska befolkningen. Därefter diskuteras dejtingappar kort för att ge en grundläggande överblick över fenomenet. I den tredje delen belyses tidigare forskning om hookup-kulturen och dess betydelse, samt hur den har manifesterats i det amerikanska studentklimatet. Slutligen sammanfattas den vetenskapliga artikeln ”Liquid love? Dating apps, sex, relationships and the digital transformation of intimacy”, vars genomförande kommer att fungera som en referensram för min egen studie. Eftersom artikeln fokuserar på den australiska dejtingkulturen kan det vara intressant att genomföra en liknande studie inom den svenska dejtingkulturen.

3.1 *Svenskarna och Internet*

Varje år publicerar Internetstiftelsen en rapport, kallad *Svenskarna och Internet*, som bidrar med information om hur den svenska befolkningen använder internet. Ändamålet med den årliga rapporten är att undersöka den digitala närvaron i Sverige och därigenom förbättra användningen av internet i samhället (Internetstiftelsen 2023 b, s. 4-5). Enligt den senaste rapporten från 2023, använder 96 procent av Sveriges befolkning, från 16 års ålder, internet, vilket är en ökning med 1,2 procent jämfört med föregående år. Resterande som anses vara icke-användare består främst av den äldre generationen, födda under 40-talet eller tidigare (Internetstiftelsen, 2023 b, s. 7, 10). Av alla internetanvändare använder nästan alla sociala medier, framförallt de som föddes på 1990- och 2000-talet. Denna generation är också den som i största grad använder flest antal digitala plattformar (Internetstiftelsen, 2023 b, s. 240, 249).

Internetstiftelsen har även tilldelat statistik om internetdejting. De informerar om att ungefär var tionde internetanvändare i Sverige onlindejtar. Av alla singlar utgör detta i genomsnitt en

fjärdedel, där fördelningen mellan kvinnor och män är ungefär en femtedel kvinnor och en tredjedel män. Även här är det den yngre generationen som nyttjar nätdejting i störst utsträckning, och visar att ungefär hälften av singlar födda under 1990-talet onlinedejtar. Vidare rapporteras att omkring 40 procent som har träffat en romantisk partner inom de närmsta fem åren har träffat dem online. Om vi enbart tittar på personer födda på 1990-talet är det nästan hälften av dem. Internetstiftelsen skriver också att enligt Jannike Tillå, har det blivit alltmer normaliserat att träffa sin partner på nätet idag. Detta är en markant förändring från tidigare då det nästan ansågs vara skämmigt (Internetstiftelsen, 2023 a).

3.2 Dejtingappar

Under de senaste åren har användningen av dejtingappar ökat bland unga människor och blivit en alltmer accepterad och normaliserad form av vardaglig intimitet inom samhället. Flera dejtingplattformar etableras och växer på marknaden, och med över 300 miljoner användare av dejtingappar globalt representerar fenomenet hur människor söker kärlek i nya forum. Dejtingappar skriver ett nytt kapitel i dejtingkulturen genom att organisera dejtingprocessen på ett sätt där den inte längre styrs av sociala och ekonomiska stiftelser. Istället möjliggör de en dejtingatmosfär där individen har frihet att göra sina egna val och beslut när det kommer till dejting (Bandinelli och Gandini, 2022, s. 423-425). Tinder, Bumble och Grindr är bara några av de tusentals välkända dejtingappar som används idag (Bergström, 2023, s. 9). En statistikrapport från år 2023 visar att Tinder är den mest använda dejtingplattformen i världen, följt av Litchmatch och Bamboo (Statista, 2024). Även inom Sveriges gränser rapporterar Statista (2022) att Tinder är den mest använda dejtingplattformen. Enligt Internetstiftelsen (2017) är det 7 procent av Sveriges internetanvändare som brukar Tinder, där åldersgrupperna mellan 16 och 35 är de som använder appen i störst utsträckning.

Å andra sidan, skriver Höglund (2018) i en artikel på SVT Nyheter om de potentiella faror som kan uppstå vid användning av dejtingappar. I artikeln tas dejtingappen Happn upp som ett exempel, vilken granskades av konsumentprogrammet *Plus granskar* och det norska forskningsinstitutet Sintef. Granskningen visade att företaget Happn hade sålt vidare användarnas personuppgifter till tredje part, trots att de enligt sina avtalsvillkor hävdade att de skulle säkerställa användarnas konfidentialitet och inte dela vidare deras uppgifter. I artikeln

intervjuas Stefan Larsson, docent vid Lunds universitet, som lyfter fram problematiken i detta sammanhang. Han menar att informationen som tillhandahålls på en dejtingapp kan bedömas som känsliga uppgifter, eftersom aspekter som sexualitet och vem man dejtar kan framkomma. Eftersom användarna inte är medvetna om vem som tillhandahåller dessa uppgifter inom företaget, och enbart kan förlita sig på avtalsvillkoren, ses detta som ett missbruk från företagets sida (Höglund, 2018).

3.3 Hookup kulturen

Hookup-kulturen har blivit en framträdande praxis bland amerikanska högskolestudenter, enligt flera studier och forskning från USA. Enligt Paul et al. (2010) definieras ”hookups” som sexuella interaktioner mellan parter, som kan vara både bekanta och främlingar (Paul et al., 2010, s. 76). Denna interaktion kan sträcka sig från samlag till enbart kyssar (Luff et al., 2016, s. 77). En studie utförd av Wade (2017) vid American Sociological Association, visade hur vanligt förekommande hookups är bland högskolestudenter. Wade (2017) betonade att hookup-kulturen inte bara möjliggörs av högskolemiljön utan även djupt integreras i den på grund av den kultur som stödjer fenomenet. Med andra ord belyser Wade (2017) att detta fenomen präglar skolmiljön på ett sätt som är oundvikligt, oavsett om studenterna aktivt deltar i det eller ej (Wade, 2017, s. 68).

I den vetenskapliga artikeln ”Hooking Up and Dating Are Two Sides of a Coin” skriver Luff et al. (2016) att det finns en stigma som antyder att traditionell dejting har försvunnit under de senaste decennierna. Detta innebär att det inte längre finns tydliga normer för hur dejting ska ske inom populkulturen, och att unga människor kan ha förlorat förståelsen för traditionella dejtingmönster. Luff et al. (2016) hävdar emellertid att enligt samhällsvetenskaplig forskning är detta inte sant, utan att både dejting och seriösa relationer faktiskt är lika vanliga som hookups bland collegestudenter idag som det var för 30 år sen (Luff et al., 2016, s. 76-77). Detta stöds av artikelns studie, som inkluderade 600 deltagande studenter i USA, och visade att under den senaste terminen hade 41 procent av deltagarna haft samlag i en relation jämfört med 73 procent som hade dejtat. I artikeln refererar de till sociologerna Anna Carey och Martin Monto, som betonar att även om det är sant att unga vuxna i denna generation har engagerat sig mer i sexuella beteenden som inte är knutna till romantiska förhållanden jämfört med tidigare, så har

fördomarna om hookup-kulturen på campus dramatiserats kraftigt. De argumenterar för att sexuella möten inte har ökat drastiskt bland studenterna, utan att sex helt enkelt sker i andra sociala sammanhang idag. Carey och Monto konstaterar också att även om dejtingprocessen kanske förändras idag, så är dejting fortfarande en mycket vanlig praxis bland unga människor (Luff et al., 2016, s. 77).

Vidare framhåller författarna i artikeln att trots att dejting och hookups kan skiljas åt, är de också intimt sammankopplade och förekommer ofta parallellt inom de skolmiljöer där unga människor befinner sig. I deras studie rapporterades att sexuell intimitet förekom vid både hookups och dejting, men att det var betydligt vanligare vid hookups, med resultatet att 63 procent av respondenterna rapporterade detta jämfört med 39 procent för dejting. De deltagande studenterna sökte också känslomässig intimitet i båda sammanhang, men det framkom att fler hade starkare motiv för att gå på dejting om de var ute efter en romantisk relation, med en andel på 33 procent jämfört med 18 procent för hookups (Luff et al., 2016, s. 77).

3.4 Liquid love?

I den vetenskapliga artikeln ”Liquid love? Dating apps, sex, relationships and the digital transformation of intimacy” fördjupar Hobbs et al. (2023) sig i boken *Liquid Love*, skriven av Zygmunt Bauman. Med Baumans fenomen ”liquid love” som utgångspunkt har Hobbs et al. (2023) genomfört en studie för att undersöka hur människors upplevelser av internetdejting, specifikt genom dejtingappar, har påverkat och förändrat intimiteten mellan romantiska relationer. I studien undersöker forskarna vilka attityder och möjligheter som uppstår vid användning av dejtingappar för att bedöma i vilken utsträckning internetdejting kan relateras till liquid love. Forskarna fokuserade även på att analysera informanternas inställning till traditionella romantiska ideal samt granska deras sexuella beteende vid användning av dejtingappar (Hobbs et al., 2023, 271-272).

Forskarna använde både en kvantitativ och kvalitativ metod, som innefattar en elektronisk enkät och intervjuer. Totalt deltog 365 respondenter i enkätdelen, där kriteriet var att de hade använt dejtingappar. Sex av respondenterna deltog sedan i en semistrukturerad intervju. Resultaten från enkäten visade att cirka 80 procent av deltagarna var från Australien, med de resterande från 14

andra nationaliteter. När det gäller åldersspannet, inkluderade det personer från 18 år upp till 50+ (Hobbs et al., 2023, 274-275).

I Hobbs et al.s (2023) analys och diskussionsdel ifrågasätter de om dejtingappar faktiskt har förvrängt vårt samhälle, och utgår från en nyhetsartikel så kallad ”Tinder Is Tearing Society Apart” som hävdar att internetdejting har förstört den traditionella synen på relationer. I motsats till artikelns påstående, har Hobbs et al. (2023) påvisat i sin studie att den traditionella synen på dejting och monogami fortfarande är aktuellt. I ett av enkätfrågorna föreslog att dejtingappar öppnar upp fler dörrar för att hitta potentiella partners vilket 87 procent respondenter instämde på. Även 66 procent instämde att det bygger upp en känsla av kontroll över deras sexuella och romantiska möten. Vid utforskning av användarnas förväntningar samt deras sexuella aktiviteter inom internetdejting, rapporterades att 55 procent av deltagarna använder apparna för att främst inleda dejting, 8 procent letar efter vänskap utan sexuella förbindelser, och 25 procent rapporterar att de brukar apparna främst för sexuella möten. De enkätrespondenter som var i ett romantiskt förhållande var det 10 procent som rapporterade att de även har engagerat sig i sexuella möten genom internetdejting. I frågeformuläret innehöll även frågor om respondenternas syn på monogama relationer. 72 procent rapporterade att de varken var mer eller mindre benägna att hitta ett monogamt förhållande sedan de använde dejtingappar. Av de resterande var det 14 procent som kände att de var mer benägna och 14 procent som kände motsatsen. Slutligen uppkom frågor om deras platspreferenser till att hitta en sexuell och romantisk partner. 61 procent föredrog att träffa en romantisk partner offline i verkligheten och 38 procent hade ingen preferens. Eventuellt, föredrog 48 procent att träffa en sexuell partner i verkligheten, 11 procent ansåg att de hellre gör det genom dejtingappar och 11 procent svarade att de inte hade någon åsikt (Hobbs et al., 2023, 276-277).

Utifrån Hobbs et al.s (2023) intervjuresultat, understryks olika faktorer på dejtingapparnas inflytande. En av Hobbs, et al.s (2023) intervjudeltagare som var ensamstående förälder, upplevde att Tinder tillät henne att ha tillfälliga sexuella interaktioner på ett sätt som relaterade till hennes begränsade tidsram. Genom att ha sexuella möten via Tinder formade även en sorts social validering som i sin tur kunde bidra till en ökad självkänsla menar intervjupersonen, som berättar att det har hjälpt henne att komma över ett uppbrott med hennes dåvarande partner. En

annan intervjuperson upplevde att apparna bidrar till en ytlig och fåfänglig atmosfär och menar att apparnas funktioner enbart tillämpar sig till de som lever upp till ett viss idealutseende, och de som inte anses vara tillräckligt attraktiva får mindre matchningar och minskar deras möjligheter till att hitta en potentiell dejt. En tredje intervjudeltagare motiverade att hennes erfarenhet av Tinderanvändning har lett till ett expanderat socialt nätverk utanför hennes egen sociala krets. Hon skildrar att hennes beteende var till en början mer utifrån ”hookup” skäl, för att träffa tillfälliga sexuella möten, men att det eventuellt utformade ett sätt för henne att umgås med andra utanför hennes vänkrets. Hon betonar även att hon har haft fler medelmåttiga till dåliga dejter än bra dejter via Tinder, men att plattformen oavsett öppnade fler möjligheter, och eventuellt gav henne en tillfredsställande kärlekspartner (Hobbs et al., 2023, 277-278).

Flera informanter från Hobbs et al.s (2023) studie betonade också att dejtingappar tillåter dem att utöva flera matchningar samtidigt. En av deras intervjudeltagarna som identifierar sig som en lesbisk kvinna i tidig 30 årsåldern upplyser att dejta via appar är avsevärt mer tidseffekt i jämförelse med att inleda dejter offline. Enligt henne är detta tekniska fenomen väsentligt för att navigera i dagens dejtingkultur. Framförallt för individer med ett hektiskt liv, är dejtingappar ett tidsbesparande alternativ till dejting, då allt sker via sin mobil som tas med överallt man än befinner sig. Genom att hålla kontakt via dejtingappar främjar en process till förtroende mellan parterna innan man beslutar sig för att ses i verkligheten, fortsätter intervjupersonen. Forskarna av studien refererar till Westcott and Owen (2013) som antyder att dejtingappar, likaså andra digitala plattformar, möjliggör en ömsesidig synlighet mellan användarna, och på så sätt konceptualiseras som ett system där de kan övervaka varandras digitala profiler och interagera med varandra (Hobbs et al., 2023, 279-280).

Trots att det samlade materialet från enkäten och intervjuerna belyser att tillfälliga sexuella interaktioner förekommer vid användning av dejtingappar, påvisar resultaten att dejtingappar inte nödvändigtvis har ersatt den traditionell synen på att vilja ha en långvarig romantisk relation till ytliga relationer i den utsträckningen som Bauman påstår. Faktumet är att studien uppvisar att flera informanter går in med intentionen att hitta monogama och meningsfulla relationer, och uttrycker att teknologin har sannerligen utvidgat möjligheter inom att hitta långvariga romantiska förhållanden mer än någon annan generation (Hobbs et al., 2023, 281-282).

4 Metoder

I följande avsnitt kommer de utvalda metoderna för denna uppsats att presenteras. Kapitlet inleds med metodiska överväganden och orsaken till dess avgränsning till de utvalda metoderna samt resonemanget bakom exklusionen av andra metoder. Därefter övergår kapitlet till enkät som metod och varför jag har valt att använda den som en förstudie inför min uppsats. Nästa del fokuserar på användningen av fokusgrupper som en kvalitativ metod. Här diskuteras det strategiska urvalet, hur informanterna fördelades, samt hur det empiriska materialet samlades in och analyserades. Avslutningsvis kommer kapitlet att lyfta fram etiska reflektioner.

4.1 Metodiska överväganden

Inför beslutet av metodval var det väsentligt att ta hänsyn till problemformuleringen som handlar om att studera unga vuxnas attityder. Därför ansågs kvalitativa metoder vara det mest lämpliga alternativet i det här fallet. Eliasson (2018) hävdar att med kvalitativa metoder blir det möjligt att få en djupgående förståelse av komplexa fenomen eller samband som inte alltid avslöjar sig omedelbart. I motsats till kvantitativa metoder tillåter kvalitativa metoder forskaren att gräva djupare i detaljer (Eliasson, 2018, s. 27). Utifrån de olika tillvägagångssätten inom ramen för de kvalitativa metoderna ansåg jag att enskilda intervjuer och fokusgrupper skulle vara mest lämpliga i förhållande till uppsatsens problemformulering och undersökning. Alvehus (2019) betonar att intervju är ett effektivt instrument för att undersöka människors känslor, tankar och handlingar i olika sammanhang. Genom intervjuer skapas en interaktiv och djupgående diskussion där forskaren kan fråga respondenterna enskilt om vilka känslor som väcks, vilka motiv som uppstår, samt få en bättre uppfattning om de utvalda respondenternas syn på ett visst fenomen eller händelseförlopp (Alvehus, 2019, s. 84). Fokusgrupper liknar intervjuer på så sätt att de handlar om att ta reda på människors subjektiva tankesätt inom ett specifikt ämne (Alvehus, 2019, s. 91). Emellertid klargör Fangen och Sellerberg (2011) att det skiljer sig på det sättet att i fokusgrupper blir respondenterna intervjuade i grupper istället för en och en, vilket innebär att de tillsammans diskuterar och utforskar ett valt ämne som styrs av intervjuaren. Denna form av datainsamling tillåter deltagarna att föra en gruppdiskussion och dela med sig av sina egna erfarenheter och åsikter. På så sätt kan forskaren analysera respondenternas attityder

och få en uppfattning om hur de gemensamt skapar en mening kring det valda samtalsämnet (Fangen och Sellerberg, 2011, s. 13).

Med hänsyn till den tidsram jag behövde hålla mig inom för att genomföra hela studien förstod jag ganska snabbt att jag bara kunde utföra en kvalitativ metod och valde därför att utesluta enskilda intervjuer och istället fokusera på fokusgrupper. En anledning till detta beslut var att jag ville att samtalet skulle kännas mer naturligt för respondenterna, snarare än att hela processen skulle kännas styrd från intervjuarens sida. Alvehus (2019) menar att i motsats till intervjuer som metod, kan fokusgrupper skapa en högre grad av autenticitet under samtalsprocessen och därmed skapa ett flyt i diskussionen mellan deltagarna. Å andra sidan belyser författaren att det är väsentligt att vara medveten om att även under fokusgrupper sker inte samtalsämnena helt naturligt, utan precis som intervjuer, är metoden på något vis styrd. Således är det viktigt som forskare att vara medveten om sina generaliseringar under den empiriska genomförandet. En annan anledning till att välja denna kvalitativa metod är att det kan stimulera fokusgruppsdeltagarnas tankeprocesser och resonemang om ämnet när de diskuterar med andra. Enligt Alvehus (2019) kan i sociala sammanhang, som fokusgrupper, andras åsikter och attityder utmana deltagarna att utveckla sina egna tankar och värderingar och låta dem komma till uttryck. När man analyserar deltagarnas ståndpunkter och attityder under fokusgruppen är det också värdefullt att utforska processen som leder till deras innebörd (Alvehus, 2019, s. 91-92).

Samtidigt understryker Eliasson (2018) att vid en kvalitativ undersökning kan det också vara fördelaktigt att kombinera med kvantitativa metoder. Eliasson (2018) argumenterar vidare att en kvantitativ metod kan brukas som en förstudie och skapa en övergripande förståelse av ämnet som ska undersökas. Genom denna datainsamling kan vi sedan fördjupa oss på en mer detaljerad nivå med hjälp av en kvalitativ undersökning. Dessutom kan materialet från den kvantitativa undersökningen vara användbart för att identifiera vilka frågor som bör belysas ytterligare under den kvalitativa undersökningen. För att detta ska gå så smidigt som möjligt, kan en enkätundersökning utföras i form av en nätbaserad frågeformulär. Eliasson påpekar att denna metod är den billigaste och snabbaste tidsmässigt att genomföra (Eliasson, 2018, s. 28). Inför metodvalen för denna uppsats har således en elektronisk enkät genomförts som en förstudie i samband med fokusgrupper som är den huvudsakliga metoden, vars syfte att få en bättre

förståelse för unga vuxnas attityder till dejtingkultur i Sverige och hur detta fenomen är kopplat till dagens digitala värld.

4.2 Förstudie: Enkät

Som tidigare nämnt skickades elektronisk enkät ut i början av uppsatsprocessen för att tillhandahålla resultatet som ett slags attitydsunderlag till själva studien. Enkäten utfördes med hjälp av Google Forms där ett antal frågor togs upp i formuläret som sedan skickades ut elektroniskt. Med ökad kommersialisering och mängden information i dagens samhälle har det visat sig att allt färre väljer att svara på utskick av enkäter. Därför beslutade jag att utesluta utskick via e-post och sociala medier. Ejlertsson (2014) menar att människor idag blir överväldigade av reklam och spam, vilket kan göra dem mindre benägna att delta i allmänna enkätundersökningar (Ejlertsson, 2014, s. 14). Med tanke på detta skickade jag enbart ut frågeformuläret till vänner och familjemedlemmar via direktmeddelanden. Utskicket begränsades till personer som är uppvuxna i Sverige mellan åldrarna 20-29. För att undersökningen skulle få ett rättvis resultat som möjligt, var det betydelsefullt att få in så många deltagande som möjligt (Eliasson 2018, s. 28). En användbar metod kan då vara att tillämpa snöbollsmetoden för att få in fler deltagande då metoden handlar om att genom att ta kontakt med en informant som sedan introducerar nya informanter. Fördelen med snöbollsmetoden är att det effektiviserar undersökningsprocessen, på så sätt att det sparar forskarens arbetskraft och tid från att hitta nya informanter, då uppgiften har tilldelats vidare (Fangen och Sellerberg 2011, s. 122). Jag tillämpade denna metod genom att vid utskick av enkäten bad de utvalda deltagarna att skicka den vidare till sina vänner och familj inom åldersgruppen.

4.3 Kvalitativ metod: Fokusgrupp

Att använda fokusgruppsmetoden har bevisat sig vara ett effektivt verktyg för att förstå människors subjektiva perspektiv inom ett specifikt ämne. Genom denna metod kan forskare inte bara få insikt i deltagarnas värderingar utan också förstå de underliggande orsakerna till dessa värderingar. Syftet med fokusgruppsmetoden är att diskussioner som äger rum under studien kan bidra till en fördjupad förståelse av den allmänna uppfattningen. Beroende på ämnet som

diskuteras kan dessa diskussioner också belysa hur detta ämne påverkar samhällskulturen (Ahrne och Svensson 2015, s. 81).

Ahrne och Svensson (2015) förklarar att varje individ har en egen uppfattning av sina upplevelser. Dessa erfarenheter modifieras sedan när individen är i samspel med andra individer. Genom att samspela med andra kan ens erfarenheter ändras, bestridas eller bekräftas, och därigenom utvecklas och uppdateras ens kunskap (Ahrne och Svensson, 2015, s. 81-82). Ahrne och Svensson (2015) skildrar denna kunskap som ett epistemologiskt synsätt som efterliknar definitionen av socialkonstruktivism som handlar just om att människors kunskap utformas när de samspelar med andra människor. Denna lärandeprocess som socialkonstruktivismen kännetecknar, uttrycks även under fokusgruppsundersökningar. Parallellt med att deltagarna i fokusgruppen lär sig av varandra och omvärderar ens bedömning, lär sig även fokusgruppsledaren från deltagarna genom att lyssna, observera och dokumentera diskussionen (Ahrne och Svensson, 2015, s. 82-83). Ahrne och Svensson (2015) föreslår att fokusgruppsmetoden kan ses som en heuristisk process, vilket innebär att den används för att generera kunskap som sedan kan användas som underlag för att hantera problem och fatta beslut (Ahrne och Svensson, 2015, s. 84). I förhållande till forskningsämnet antog jag att fokusgruppsmetoden skulle framhäva bäst resultat. Orsaken till min hypotes var att attityder inom dejtingkultur oftast med stor sannolikhet är influerade av andras åsikter, värderingar och beteende inom samhället och dess normer.

4.3.1 Strategiskt urval

Det fanns ett antal faktorer som togs till hänsyn vid urvalet av deltagare inför fokusgruppsdiskussionerna. För att maximera en god representation av den utvalda målgruppen förespråkar Ahrne och Svensson (2015) att det är essentiellt att betrakta både homogenitet och heterogenitet inom fokusgrupperna. Processen för att få ett strategiskt urval kan variera beroende på det givna forskningsämnet. Att sträva efter heterogenitet inom fokusgruppen kan vara belysande då det bidrar till en mångfald (Ahrne och Svensson, 2015, s. 86). Emellertid betonar Fangen och Sellerberg (2011) att homogenitet inom gruppen bör prioriteras i första hand för att optimera fokusgruppsdiskussioner. Att sträva efter en homogen fokusgrupp innebär att deltagarna kan känna en gemenskap med varandra, baserat på faktorer såsom kön, ålder,

socioekonomisk bakgrund eller liknande erfarenheter. Detta kan i sin tur stimulera en effektiv diskussion då deltagarna interagerar med andra som kan relatera till deras erfarenheter och tankar, vilket bidrar till känslan av delaktighet (Fangen och Sellerberg, 2011, s. 16). Författarna poängterar även att ur ett genusperspektiv kan det vara fördelaktigt att fördela grupperna könsvis eftersom det finns emotionella och språkliga skillnader mellan könen (Fangen och Sellerberg, 2011, s. 87). Med hänsyn till dessa ståndpunkter skapade jag homogena fokusgrupper för att alla skulle kunna känna sig delaktiga och bekväma att uttrycka sina sanna tankar. De faktorer som togs i beaktande var främst ålder och kön.

Ahrne och Svensson (2015) hävdar att det också är viktigt för fokusgruppsledaren att ha i åtanke att bygga upp en accepterande och bekväm miljö för alla deltagande där ingen känner sig dömd (Ahrne och Svensson, 2015, s. 84). Alvehus (2019) belyser att det alltid finns en risk där individuella åsikter inte kommer till uttryck när deltagarna inte känner sig helt bekväma i sin miljö, vilket kan ge konsekvens i form av att studieresultatet inte blir tillräckligt utvecklande (Alvehus, 2019, s. 92). För att minimera risken att individens röst ska bli undanskymd föreslår Ahrne och Svensson (2015) att beroende på diskussionsämnet, kan det vara lämpligt att sätta samman människor som redan känner varandra, eftersom det bidrar till en förtroendefull atmosfär som möjliggör en öppen och ärlig gruppinteraktion (Ahrne och Svensson, 2015, s. 87). Dessa påståenden var anledningen till varför jag skapade grupper där alla kände varandra.

Slutligen beaktades även gruppens storlek i denna undersökning. Fangen och Sellerberg (2011) påpekar att det har visat sig i empiriska studier att flera upplever att diskussionerna blir mer nischade i mindre grupper jämfört med större grupper, och att en målinriktning på mellan fyra till sex deltagare är ett passande antal (Fangen och Sellerberg, 2011, s. 17). Då mitt mål var att försöka få fram så genuina åsikter som möjligt i diskussionen, samt att ämnet kan ses som känsligt för vissa, begränsades fokusgrupperna inför denna studie till tre deltagare i varje fokusgrupp.

4.3.1.1 Fördelning av informanter

Inför studien intervjuades totalt fyra fokusgrupper, med tre deltagare i varje grupp. Grupperna fördelades könsmässigt i två grupper bestående av unga kvinnor och två grupper bestående av

unga män. Deltagarnas ålder var mellan 22 och 25 år. Deras sysselsättning och kärleksstatus varierade. För att ge en tydligare överblick över gruppindelningen har en tabell sammanställts, vilket förhoppningsvis kommer att underlätta läsningen av resultat- och analysdelen. För att säkerställa deltagarnas personliga integritet och konfidentialitet har varje individ anonymiserats och ersatts av ett påhittat namn.

Fokusgrupp 1 (unga kvinnor)	Fokusgrupp 2 (unga kvinnor)	Fokusgrupp 3 (unga män)	Fokusgrupp 4 (unga män)
<u>Chloe, 22 år</u> Studerande I förhållande	<u>Gigi, 23 år</u> Arbetande Singel	<u>Kai, 23 år</u> Arbetande Singel	<u>Edward, 23 år</u> Arbetande Singel
<u>Ella, 24 år</u> Studerande Singel	<u>Hailey, 23 år</u> Studerande I förhållande	<u>Maxwell, 23 år</u> Arbetande Singel	<u>Hugo, 23 år</u> Arbetande I förhållande
<u>Tara, 25 år</u> Studerande Singel	<u>Jade, 23 år</u> Studerande I förhållande	<u>Miguel, 24 år</u> Studerande I förhållande	<u>Teddy, 24 år</u> Arbetande Singel

4.3.2 Insamling och analys av empiriskt material

Vid insamling av empiriskt material genomfördes både anteckningar och inspelningar. Eliasson (2018) hävdar att det fördelaktiga med att spela in intervjuprocessen är att det gör det enkelt att spela upp ljudfilen och fånga upp delar av diskussionen som man kanske missade från början (Eliasson 2018, s. 25). Intentionen med att dessutom skriva anteckningar under fokusgruppsintervjuerna sågs som ett komplement till inspelningen. Tanken var att jag skulle skriva ner tankar och idéer som uppstod just vid den tidpunkten för att sedan kunna använda dem under mina tankeprocesser. Detta underlättade för mig vid analysprocessen av intervjuerna där jag fick fram ordagranna meningar när det behövdes till rapporten. Dessutom vid analys av det empiriska materialet sammanställdes en sammanfattning för respektive fokusgrupp, som jag sedan satte i relation till de teoretiska ramverk som tidigare nämnts i uppsatsen. Syftet med detta var att få en översikt över den samlade empirin och skapa en helhetsbild av ämnet som studeras (Fangen och Sellerberg, 2011, s. 83). Mitt analysarbete av mitt empiriska material kommer senare att presenteras under kapitlet ”Resultat och analys”.

4.4 Etiska reflektioner

I en studie eller forskning är det väsentligt att följa Sveriges etiklagar som reglerar etiska frågeställningar med syfte att skydda den enskilda människan vid forskning (Ejlertsson, 2014, s. 31). Ejlertsson (2014) framhäver fyra forskningsetiska krav som forskaren bör ta hänsyn till. Det första är informationskravet, vilket innebär att jag som utför undersökningen tydligt ska informera de informanter som deltar i min studie om rapportens syfte. Detta togs upp i introduktionsdelen av frågeformuläret samt muntligt under fokusgruppsintervjuerna. Det andra är samtyckeskravet, som innebär att det krävs samtycke från alla deltagare för deras medverkan. Det var viktigt för mig att tydligt kommunicera att deltagandet var frivilligt innan de beslutade att delta, samt att ha förståelse och acceptans för de som ville avstå från att delta. Det tredje är konfidentialitetskravet som handlar om att säkerställa informanternas konfidentialitet. Varje enskild deltagare förväntas av mig att de personuppgifter som ges inte kan identifieras av utomstående på något sätt. Det sista kravet som nämns av författaren är nyttjandekravet. Detta innebär att alla personuppgifter som har samlats in från varje deltagare endast får användas för denna studie. Slutligen är det alltid fördelaktigt att undvika spörsmål som kan anses vara triggande eller känsliga vilket jag även tog i beaktande (Ejlertsson, 2014, s. 32).

5 Resultat och analys

I kommande kapitel har resultatet från studiens empiriska material sammanställts och analyserats. I första delen av kapitlet, under rubriken ”Offline-dejting alla dagar i veckan”, presenteras informanternas synpunkter på att inleda ett potentiellt romantiskt förhållande både online och offline. Denna del lyfter även fram fördomar om onlinedejting samt hur mitt samlade material kan kopplas till socialpsykologiska fenomen. I andra delen av kapitlet, ”Vad krävs för det första steget?”, belyser jag olika faktorer som har framkommit under gruppdiskussionerna och som anses vara relevanta vid det första kärleksmötet. I den avslutande delen, ”Alla tror att gräset är grönnare på andra sidan”, diskuterar jag Baumans konsumtionsteori för att undersöka om informanternas dejtingbeteenden bekräftar teorin. Analysarbetet har utgått från de valda frågeställningarna och inkluderar även ett urval av teoretiska ramverk och fenomen som kopplas till det samlade materialet. Dessutom har resultaten från min förstudie varit till stor hjälp under hela arbetets gång.

5.1 ”Offline-dejting alla dagar i veckan”

I enlighet med Bandinelli och Gandini (2022) reflekterar det digitala samhället över ett tydligt skifte inom dejtingkulturen, där nya sociala normer har etablerats. Nätdejting fortsätter att växa i popularitet bland unga människor (Bandinelli och Gandini, 2022, s. 423-425), och baserat på resultaten från denna studie, instämmer samtliga informanter från de olika fokusgrupperna att initiering av potentiella kärleksmöten online idag är minst lika vanligt förekommande som att göra det i verkliga livet, om inte vanligare. Detta indikerar en betydande förändring i hur vi uppfattar och navigerar i vår sökning efter kärlek och relationer.

I alla fokusgrupper framhäver informanterna fördelarna med dejtingappar, särskilt dess potential att främja en större mångfald och skapa en ”större marknad” för att hitta kärleken. En av informanterna förklarar att det har möjliggjort för oss att kunna utöka vår krets utanför våra befintliga sociala nätverk genom onlinedejting. Hugo diskuterar vidare hur det blir lättare för alla typer av människor, speciellt för de som är blyga och introverta, att inleda kärleksrelationer online, vilket kan underlätta för dem som redan har svårt att göra det i verkliga livet. Detta kan eventuellt förstås utifrån Walthers hyperpersonliga kommunikationsteorin. Precis som Hugos resonemang, menar Walthers teori att onlinekommunikation möjliggör för personer att känna sig mindre ängsliga och mer bekväma att våga uttrycka sig, detta eftersom onlinevärlden skapar en skyddad miljö där man är mindre exponerad än i verkliga möten (Valkenburg och Peter, 2009, s. 2-3). Vidare i fokusgrupp 1 och 2 framhäver informanterna att med de flesta dejtingplattformar är det enkelt att filtrera och sortera ut personer som matchar ens egna intressen och preferenser, vilket gör det enklare för användaren att hitta det de söker hos en partner. Hailey betonar även fördelarna med onlinedejting genom att nämna att du exempelvis kan stöta på personer på Tinder som du redan känner, och få bekräftelse på deras singelstatus. Hon delar med sig av sin egen upplevelse där hon matchade med en kille som hon kände sedan tidigare, men hade ingen aning om att han var singel förrän hon såg det på appen. Detta ledde till en konversation mellan dem som annars inte skulle ha ägt rum.

Å andra sidan, trots denna standardisering av dejtingappar bland unga vuxna, verkar offline-dejting vara en dominerande preferens hos målgruppen. I en av intervjufrågorna ställde jag följande fråga: ”Vad föredrar ni själva om ni hade fått välja hur ett potentiellt kärleksmöte ska

inledas, online eller offline?”. Resultaten från somliga informanter i de olika grupperna visade entydigt att de föredrar att inleda möten i det verkliga livet framför onlinealternativet.

Jag tycker att uppvakningsprocessen blir så mycket roligare när man träffas fysiskt. Man kanske träffar dem i större sammanhang med kompisar runt om och då blir det roligare och man får mer tid med personen fysiskt. Det är ändå den personen man kommer behöva stå ut med om det nu blir något seriöst - Chloe

I alla fokusgrupper framhäver informanterna vikten av att träffas offline. De understryker att det första mötet ger en snabb helhetsbild av personen och deras egenskaper, samt möjligheten att uppfatta den eventuella intima dynamiken genom kroppsspråket. Dessutom framhåller de att konversationen flyter bättre jämfört med online. Diskussioner i fokusgrupp 3 påpekar att även om dejtingplattformar ger en extra tid att tänka ut vad man ska skriva härnäst, går den spontana interaktionen förlorad. Vidare förklarar Kai att när parterna sedan träffas i verkliga livet finns det inte längre något filter att gömma sig bakom. I fokusgrupp 1 och 4 lyfter deltagarna även fram den mer spännande och roliga sociala upplevelsen som offline-möten ger. Precis som Chloe uttrycker i ovanstående citat, menar fokusgrupperna att befinna sig i en miljö med andra människor skapar en mer oväntad och dynamisk atmosfär, vilket bidrar till en mer givande upplevelse. Dessutom framhåller fokusgrupp 4 betydelsen av fysisk kontakt, och Edward menar att det är en naturlig och väsentlig del av mänskligheten.

I början av studiens arbetsprocess genomfördes, som tidigare nämnts, en förstudie för att få en bredare förståelse av unga vuxnas attityder till dejtingkulturen i Sverige. I förstudien framkom det även här att en majoritet föredrog offline-dejting över onlinedejting. Därav ansåg jag att det var aktuellt att lyfta upp en diskussionsfråga i fokusgrupperna om varför de tror att större delen av den unga generationen delar samma syn på idealet av det första kärleksmötet.

Det känns som att det är lite tabubelagt. Vi har sett hur våra föräldrar träffades ute och det känns nästan pinsamt att träffa en partner på Tinder. Det känns som att man har misslyckats eftersom att man har tagit hjälpmedel, även om det inte är så i själva verket - Gigi

Gigi hävdar att nätdejting fortfarande har ett tabu kring sig. I deras gruppdiskussion nämner de att det känns betydligt roligare att berätta för andra om hur de träffade sin partner ute än att säga att de träffade dem genom en dejtingapp. De påpekar att kärlekshistorien inte är lika romantisk, eftersom relationer som inleds online ofta uppfattas som aktivt arrangerade, istället för att låta ödet avgöra. Hailey tillade att det känns onaturligt med onlinedejting just för att man har aktivt sökt efter en kärlekspartner. Detta har även Bergström (2023) diskuterat och menar att tillgången till dessa nya kommunikationsvägar har lett till att fler människor aktivt väljer att söka efter en partner än att låta ödet avgöra ens kärleksliv (Bergström, 2023, s. 16).

I studien av Hobbs et al. (2023) framhålls även hur användarna utnyttjar dejtingplattformarnas effektivitet genom att erbjuda personer med begränsad tid i sina liv möjligheten att inleda kärleksmöten utan att behöva ägna extra tid och energi åt det. Informanterna i deras studie upplevde att dejtingappar var ett tidsbesparande alternativ som fungerade väl med deras hektiska livsstil. Dessutom hävdar Hobbs et al. (2023) att den kontakten som upprätthålls på dejtingplattformarna främjar en förtroendeprocess mellan personerna, vilket i sin tur leder till beslutet att träffas i verkliga livet (Hobbs et al., 2023, 279-280). I beaktande till resultaten från Hobbs et al.s studie, valde jag att ta upp tidsaspekten under diskussionerna för att få en inblick i hur mina fokusgrupper uppfattar detta. Dock resulterande gruppens diskussioner i annorlunda åsikter än vad som framkom i Hobbs et al.s studie. Snarare än att illustrera tidsbesparande av onlinedejting, ifrågasatte grupperna dess effektivitet. Chloe uttryckte att visserligen är det systematiskt effektivt och möjliggör att man når ut till en större publik och nischer sig, men att dejtingappar ändå har lett till olyckliga användare. Hon tillade: ”Det finns en anledning till varför folk säger att de aldrig ska ladda ner Tinder igen, det har man ju hört flera gånger”. Tara delade med sig av sina 5 års erfarenhet av onlinedejting, och yttrar att möjligheten att starta flera konversationer samtidigt inte nödvändigtvis leder till lyckade romantiska möten. Kai argumenterade att det krävs att en person investerar en hel del energi och tid ändå för att upprätthålla intressanta konversationer. En annan faktor som belystes av fokusgrupperna är riskerna och farorna med nätdejting. En informant uttryckte att man i själva verket inte har någon aning om vem personen är som man möter online, och att det kan vara en farlig individ utan att man vet om det, eftersom man enbart kan basera sin uppfattning på deras profil. Detta illustreras

även av Gray och Björklund (2018), som varnar för potentiella faror som kan uppstå vid onlinekommunikation där människor enkelt kan uppta falska identiteter och vilseleda andra personer (Gray och Björklund, 2018, s. 1079).

5.2.1 Analys utifrån det socialpsykologiska perspektivet

Med det samlade materialet från min studie framgår det att svaren strider mot Gray och Björklunds (2018) påstående om att onlinemöten leder till mer genuina relationer än de som uppstår i verkliga livet. Även om Gray och Björklund (2018) hävdar att inleda en konversation online kan fördjupa relationen mellan parterna, indikerar min studie att informanterna upplever en mer intim dynamik i verkliga möten och att dessa känns mer naturliga än att inleda en konversation på en dejtingplattform. Med tanke på de positiva aspekterna av offline-dejting och de negativa aspekterna av onlinedejting som har diskuterats här, antyder detta att Gray och Björklunds företeelse kan behöva kompletteras. Det är möjligt att deras förklaring har varit korrekt tidigare, men med tanke på de nya sociala normer som uppstår inom senkapitalismen, kan de socialpsykologiska aspekterna ha förändrats och behöver därför ses över.

5.2.2 Allmänna fördomar om onlinedejting

I takt med internetdejtingens kontinuerliga utveckling hävdar Bergström (2023) att en viss stigma har uppstått kring internetdejting och dess koppling till hookup-kulturen. Hon menar att denna kultur representerar en minskning av långvariga kärleksrelationer och en ökning av kortvariga sexuella relationer (Bergström 2023, s. 11). Ännu en gång var alla fyra fokusgrupper överens om att Bergströms påstående instämmer och påpekar att det kan vara svårt att bedöma den andra personens avsikter och seriositet. En del av informanterna berättade att de själva har deltagit i hookup-kulturen och uttryckte att när de inleder något online, finns det alltid en baktanke om att det bara kommer att leda till en tillfällig sexuell relation. Hailey uttryckte att hon tror att detta delvis beror på att man inte vill bygga upp falska förhoppningar som kommer att resultera i besvikelse. I fokusgrupp 2 delade deltagarna med sig av personliga upplevelser där en del män från dejtingappar har inlett konversationer med förfrågningar om att ha samlag ihop.

Det verkar också som att samtliga informanter har en allmän uppfattning om att onlinedejting har ett förutbestämt stämpel. Som Gigi uttrycker sig följande ”Om vi inte klickar romantiskt men

klickar bra som kompisar, så går inte det just för att vi träffades på Tinder. Det finns en stämpel på något sätt där Tinder redan är romantiskt laddat”. Detta betonades också av de andra informanterna från de andra fokusgrupperna som alla underströk att att inleda mötet genom en dejtingapp kan leda till en förutbestämd typ av relation, vilket kan skapa en känsla av press när man sedan träffas. I fokusgrupp 2 påpekades det att även om två personer träffas via Tinder och klickar bra utan romantiska avsikter, är det osannolikt att det leder till en vänskapsrelation. Jade uttryckte detta som ”det blir allt eller inget när man inleder online”. Kai framhöll att inleda ett möte offline möjliggör alternativet att först bygga upp en vänskap, vilket i vissa fall senare kan utvecklas till något romantiskt.

Å andra sidan har det visat sig att internetdejting har fungerat för många människor, och vi hör allt fler kärlekshistorier där relationen har startat online. Flera informanter från olika grupper berättade om sina vänner och bekanta som träffats online. Gigi påpekade att även om onlinedejting fortfarande har sin stigma, är det åtminstone inte lika starkt associerat med hookup-kulturen som tidigare. Miguel föreslog att detta kan bero på vilken dejtingplattform man använder, och att varje plattform är associerad med hookup-kulturen i olika grad. Han nämnde att Tinder-appen troligen har en större koppling till hookup-kulturen, medan användare av Match.com tenderar att vara mer seriösa när det kommer till romantiska relationer.

Samtidigt verkar synen på hookup-kulturen synnerligen accepterad bland målgruppen. Alla fokusgrupper var tydliga i sitt uttryckande av att så länge det är tydligt etablerat att båda parter står på samma sida i relationen, ses det som en acceptabel aktivitet. Precis som sociologen Jean-Claude Kaufmann uttryckte att ett engångslikt motsvarar en vardagssyssla (Bergström 2023, s. 11), betraktade informanterna i fokusgrupp 3 det som vilken annan aktivitet som helst, där varje individ har sina egna rättigheter. I fokusgrupp 2 upplyser de om att det är mänskligt att bara vilja ha närhet ibland. Samtidigt framhöll alla grupperna också riskerna som är förknippade med hookup-kulturen och som behöver beaktas i vissa fall. I fokusgrupp 1 nämnde de att en hookup-relation kan bli intimt, och att det är extra viktigt att vara ärlig mot sig själv om romantiska känslor börjar uppstå. I fokusgrupp 4 betonar de att båda parter bär ett ansvar för att inte spela med den andra personens känslor, då det kan kännas moraliskt fel. I fokusgrupp 2

menade de att oavsett situation, slutar det alltid med ett ojämlikt utbyte av sexuella tjänster, vilket förr eller senare resulterar i att någon blir sårad.

5.2 Vad krävs för det första steget?

Enligt Anýžová och Matějů (2018) är fysiska egenskaper hos en person en betydelsefull faktor inom sociala interaktioner och sammanhang. De menar att utseende har en stor inverkan på individens karriär och kärleksliv (Anýžová och Matějů, 2018, s. 269-279). Även Gray och Björklund (2018) har funnit i sina forskningsstudier att det finns en korrelation mellan individens fysiska attraktivitet och deras sociala kompetens samt intelligens (Gray och Björklund, 2018, s. 1073-1074). En av mina frågor som ställdes under gruppintervjuerna var: ”Finns det några faktorer/krav som spelar roll för att du ska bemöta någon eller för att du ska vara intresserad av en person som bemöter dig?”. Efter att ha analyserat alla gruppdiskussioner uppmärksammade jag att fysisk attraktion var ett framträdande ämne. Utan att påverka svaren hävdade alla grupper vid något tillfälle att fysiska egenskaper spelar en betydande roll när de söker en romantisk partner, framförallt vid det första mötet.

I fokusgrupp 4 uttrycker Teddy följande: ”Mycket är ju hur du ser ut för du känner inte personen och du känner inte till personligheten än, så allt du egentligen har att gå på är utseendet”. Han förklarar att vid första mötet med en okänd person tenderar människor att luta sig mot det som är synligt för ögat, då det blir svårt att bedöma andra faktorer hos personen. Hugo fortsatte med att uttrycka: ”utsidan ger insidan en chans”, och menar att utseendet inte nödvändigtvis är den avgörande faktorn för att inleda något romantiskt, men det är det första som fångar ens uppmärksamhet. Han tillade att om personligheten sedan visar sig vara i linje med ens smak, ökar personens attraktivitet gradvis. Därför ansåg han att personligheten var den avgörande faktorn för att relationen skulle kunna utvecklas romantiskt. Ytterligare betonar Jade att individen du träffar inte nödvändigtvis behöver vara attraktiv för alla andra, men så länge personen passar ens egna preferenser. I fokusgrupp 1 lades det särskilt stor vikt vid individens klädsel. Deltagarna menade att klädseln på något sätt speglar en persons självbild och självrespekt, och att det visar att personen bryr sig om sig själv och sin hälsa. Det ansågs vara en yttre attraktion som ökar chanserna för att inleda en romantisk konversation.

När vi kopplar svaren från studien till de socialpsykologiska aspekter som tidigare nämnts, kan vi bekräfta mina resultat med Gray och Björklunds (2018) teori om fysisk attraktion, och dra slutsatsen att fysiska egenskaper har en betydande inverkan på hur människor väljer att inleda ett romantiskt möte. Emellertid framhåller Gray och Björklund (2018) att det finns en tendens till partiskhet där människor tenderar att tillskriva attraktiva personer fler positiva egenskaper jämfört med mindre attraktiva individer. De beskriver detta fenomen som "attractiveness bias" och menar att det lätt kan leda till en missuppfattning av individens verkliga personliga egenskaper (Gray och Björklund, 2018, s. 1073-1074). Med detta i åtanke är det viktigt att förhålla sig kritisk till studiens information, då korrelationen mellan de teorier som har diskuterats och mina egna studieresultat inte nödvändigtvis innebär ett orsakssamband.

Det är väl en oskriven regel i Sveriges kultur att är det någonstans man går i kärlekssyfte så går man hellre till barer eller klubbar, då det är större sannolikhet att hitta någon där än att hitta någon på stan - Ella

Vidare framgår det att det sociala sammanhanget spelar en väsentlig roll när romantiska möten inleds. Som Ella förklarar i ovanstående citat, betonar hon att i Sveriges kultur är det vanligare att sådana möten sker under fest- och alkoholtillställningar. I fokusgrupp 2 framkom det att informanterna känner sig mindre obekväma och skeptiska vid sådana tillfällen, jämfört med om någon skulle närma sig dem på gatan och försöka starta en konversation. I fokusgrupp 3 lyfts sysselsättningens betydelse i dejtingkontexten fram. Miguel delar med sig av egna erfarenheter och observationer och konstaterar att personer som är aktiva i studentlivet, där gruppaktiviteter och fester är vanliga, har större möjlighet att inleda romantiska möten. Å andra sidan, de som arbetar heltid och har mindre tid för sociala sammanhang, kanske föredrar att använda dejtingapplikationer som ett stöd. Kai framhåller att oavsett vilka sociala tillställningar man deltar i, är det mycket ovanligt att någon skulle inleda en romantisk konversation ansikte mot ansikte. Maxwell tillägger att väldigt få unga vuxna visar sitt romantiska intresse inledningsvis, istället menar han att man möjligen lever i en illusion av att först bygga upp en vänskaplig konversation, och låta det utvecklas därifrån. Miguel fortsätter diskussionen genom att jämföra den amerikanska kulturen han har observerat genom digitala medier med den svenska kulturen. Han nämner att i USA verkar det vara mer acceptabelt att närma sig någon på offentliga platser

som ett gym, medan detta inte är vanligt förekommande i Sverige på grund av kulturella skillnader och rädsla för avvisande. Å ena sidan kan detta argumenteras till att dejtingplattformar är ett bättre alternativ då det kan kännas mer bekvämt och kräver mindre mod, påpekar Hailey. Å andra sidan påpekar en informant från Hobbs et al. (2023) studie att dejtingplattformar ofta skapar en ytlig atmosfär som fokuserar på idealutseende (Hobbs et al., 2023, 277-278). I fokusgrupp 4 konstaterar Teddy att det krävs ansträngning och energi för att skapa en dejtingprofil som attraherar andra.

Jag har på ett sätt gett upp på att hitta en partner via dejtingappar, men sen använder jag fortfarande det för att få lite bekräftelse, tidsfördriv och ha ett litet hopp kvar. Kanske finns det en liten själ där ute som är vettig, för majoriteten av dessa appar är inte vettiga. Hade jag inte använt mig av dejtingappar hade jag ju inte träffat någon alls, och gått och väntat, och jag är alldeles för otålig för det - Tara

Slutligen betonar informanterna att personliga faktorer också har en aktiv roll inom dejtingkulturen. Tara uttrycker att hon brukar dejtingappar främst som tidsfördriv och för att bekräfta sig själv, vilket stöds av resultaten från Hobbs et al. (2023) studie som visar att Tinder kan bidra till ökad självkänsla genom social validering (Hobbs et al., 2023, 277-278).

5.3 ”Alla tror att gräset är grönare på andra sidan”

Som sista diskussionsämne i fokusgrupperna behandlades Baumans konsumtionsteori för att observera och analysera informanternas synpunkter på hur detta kan ha haft en påverkan på samtidens dejtingbeteenden. Bergström (2023, s. 12) hävdar att i vår senkapitalistiska kultur har moderna konsumtionsmönster bildat nya handlingssätt och sociala principer bland människor. I takt med den utvecklade teknologin och digitala medier som utgör nya offentliga rum, har ett informationsöverflöd frambringats, där människor ständigt känner behov av att tillägga och uppgradera sina produkter för att försöka uppnå ett lyckligt liv. Denna konsumtionsbeteendemodell genomsyrar nästan alla aspekter av våra liv och väcker frågor och diskussioner om huruvida tesen också har påverkat modern dejtingbeteenden och i så fall på vilket sätt (Bauman, 2007 och Bookey, 2023).

Jag förutsätter alltid att när jag träffar en person att han träffar flera för jag vet att jag gör det själv. När jag swipar på Tinder kan jag känna att det alltid finns bättre, och om jag fortsätter swipa kanske det finns en ännu bättre - Gigi

Utifrån gruppdiskussionerna framkom det att majoriteten av mina informanter antar att konsumtionssamhället med stor sannolikhet har påverkat unga vuxnas dejtingbeteenden. Gigi, som aktivt använder Tinder för att hitta kärleken, berättar att hennes nuvarande dejtingbeteende online stämmer överens med Baumans idé om att vi ständigt vill ha mer och söker efter det bästa för att tillfredsställa vårt alter ego. Hon menar att alla andra som dejtar online troligen har samma beteende eftersom onlinedejting gör det så lätt att träffa flera personer samtidigt. Informanterna från fokusgrupp 1 antar att det finns en slags girighet hos människor som övertygar dem om att gräset alltid är grönnare på andra sidan. Ella resonerar att deras generation är så van vid att snabbt inhämta information genom sociala plattformar i vardagen att de förväntar sig att allt ska gå snabbt för att bli tillfredsställda. Chloe uttrycker sig följande: ”Det är som att stå i en godisbutik. Om någon ger mig en godisbit så är jag tacksam, men om jag står i en godisbutik med flera valmöjligheter så vill jag kolla igenom alla hyllor”, och resonerar att när du bara har ett alternativ framför dig, accepterar du det som erbjuds, men när människor står inför flera valmöjligheter övergår de till en naturlig överlevnadsinstinkt där jakten efter det bästa börjar. Hon förklarar vidare att dejtingapparna utnyttjar denna inneboende egenskap hos individen. I fokusgrupp 4 resoneras de på samma sätt, där Hugo beskriver beteendet som att människor söker efter en "plan B" för att försäkra sig själva; om det inte går som planerat i en relation med en person finns det alltid ett extra alternativ som reserv. ”Nu har man så många chanser. Kommer det en tjej så är det strunt samma, jag har ju en miljon till på Tinder” tillägger Edward. En intressant hypotes på det beskrivna dejtingbeteendet från grupp 2 förklarar att människor går in i en försvarsmekanism på grund av att de är konfliktradda för avvisning från den andra personen och blir sårad. Tankesättet och beteendet som informanterna uttrycker speglar väl Baumans idé om att vi lever i ett konsumtionssamhälle präglad av överflöd och ständig förnyelse. Precis som med materiella varor leder detta till en ständig jakt på något bättre och en känsla av att aldrig vara riktigt nöjd. Hypotesen som beskrivs i grupp 2 får mig att fundera över om detta fenomen kan vara sammanlänkat med Baumans kritik av hur konsumtionscykeln driver människor att försöka fylla sitt inre tomrum med saker, vilket ofta härstammar från individens självkänsla och osäkerhet.

För att fortsätta i samma diskussionspår har Bauman i hans andra verk inom sociala relationer frambringt hur informationssamhället har omformat kärleksdynamiken. Han argumenterar för att moderna relationer har i allt högre grad bemärkts som instabila och otrygga, vilket står i kontrast till det traditionella synsättet på kärleken, som en gång i tiden ansågs vara stabil och trygg. Bauman har beskrivit detta fenomen som "liquid love" i sitt arbete och menar att synen på romantiska monogama relationer idag har förstörts inom dejtingscenen. Vid analys av denna kandidatuppsats och dess samlade material, noterar jag att det finns kopplingar till Baumans resonemang. Resultatet från min studie visar att eftersom vi lever i ett konsumtionssamhälle, inleder människor i större utsträckning kärleksmöten med flera personer samtidigt och är ständigt på jakt efter något bättre. Denna inställning har troligtvis påverkat människors relation till sig själva och till andra, vilket kan påverka synen på romantiska förbindelser och leda till färre monogama relationer.

Samtidigt, visar Hobbs et al (2023) i sin studie att många fortfarande är benägna att söka monogama förhållanden inom konsumtionssamhället. Utifrån mina studieresultat verkar det också som att mina informanter har en betydligt mer positiv syn på hur kärleksförhållanden inleds idag till skillnad från Baumans beskrivning av modern romantik. I fokusgrupp 3 ifrågasätter de Baumans idéer inom sociala relationer och menar att deras generation har en utvecklad syn på kön och sex idag och är mer öppnesinnade. De hävdar att de gamla "traditionella kärlekslagarna" inte kan tillämpas på samma sätt på grund av det komplexa samhälle vi lever i idag. Fokusgruppen betonar att det inte är så stigmatiserat som Bauman påstår, utan att kommunikationen och samspelet mellan människor idag helt enkelt har förändrats. Resonemanget här går således i linje med vad som nämns i Luff et al.s (2016) studie, där de påstår att sexuella möten inte nödvändigtvis har ökat drastiskt, utan att det helt enkelt sker i nya sammanhang. Vidare nämner de att trots denna förändringsprocess inom dejtingsfären, är dejting för att hitta kärleken fortfarande vanligt förekommande hos unga personer (Luff et al., 2016, s. 77). Även de andra fokusgrupperna verkar ha ett väldigt accepterande synsätt när det gäller att dejta flera personer, eftersom det ger dem möjlighet att utforska och skapa uppfattningar på en individuell nivå. Samtliga informanter understryker vikten av att beakta den andra personens känslor och att undvika att bilda falska förhoppningar. De menar att det finns en gräns som inte bör överskridas beroende på vilken stadie de kommer till i relationen.

6 Slutsatser och ytterligare forskningsförslag

I denna kandidatuppsats har målet varit att beskriva och försöka förklara unga vuxnas attityder inom dejtingkulturen i Sverige, med syftet att frambringa en djupgående förståelse för hur romantiska möten inleds av denna målgrupp idag. Detta gjordes med hjälp av två centrala frågeställningar som har fungerat som en underliggande mall för studiens arbetsprocess. Frågorna var följande:

- Vilka attityder finns det bland unga vuxna när det kommer till att inleda ett romantiskt möte?
- Finns det fördomar inom dejtingkulturen idag, och stämmer det in enligt informanterna?

Resultatet från de fyra fokusgruppernas diskussioner har varit givande och intressant för mitt studieämne. Utöver det var varje informant kontinuerligt närvarande och engagerad i samtalen, vilket underlättade min arbetsprocess avsevärt. Vid analys av informanternas attityder kring att inleda ett kärleksmöte framträdde två huvudsakliga perspektiv beroende på om mötet skedde online eller offline. Reflektionerna kring att inleda onlinedejting visade blandade åsikter och attityder, både positiva och negativa. Å ena sidan framhöll fokusgrupperna flera av nätdejtingens positiva egenskaper och dess popularitet hos målgruppen. Utifrån min studie kan vi fastslå att acceptansen för att använda dejtingplattformar för att hitta kärleken verkligen har etablerat sig inom dejtingkulturen. Å andra sidan, trots dess många fördelar och den allmänt accepterade synen på nätdejting, visar resultatet entydigt att offline-dejting är det som föredras när det kommer till deltagarnas ideala sätt att inleda ett kärleksmöte. För att sammanfatta resultatet, lägger fokusgrupperna stor vikt vid känslan av att vara i nuet. Att träffas fysiskt bidrar till en helhetsbild av personen man möter, medan att inleda en dejt online saknar en viss känsla som informanterna söker. Det är som att en pusselbit saknas i pusslet.

Stigmat kring att onlinedejting är kopplad till hookup-kulturen visade sig fortfarande vara relevant enligt fokusgruppernas observationer. Trots detta framhöll gruppen också att onlinedejting inte bara handlar om tillfälliga kontakter; det är alltmer vanligt att människor faktiskt hittar långvariga partners genom dessa plattformar idag. Dessutom poängterade alla

grupper sin acceptans av hookup-kulturen och ser den inte som något avvikande utan snarare som en normal del av vardagen. För att dra en konklusion av detta är det värt att notera att allmänna fördomar fortfarande existerar inom dejtingsfären, särskilt mot onlinedejting, men att dessa fördomar inte nödvändigtvis leder till förutfattade meningar.

Trots de olika attityder och fördomar som existerar inom den moderna dejtingkulturen, framgår det en enhetlighet där samtliga fokusgrupper delade liknande åsikter och inställningar till de diskuterade fenomenen. Det var uppenbart att fokusgrupperna, utan att vara medvetna om varandras diskussioner, lyfte fram liknande historier och erfarenheter kring dejting. Denna observation är särskilt betydelsefull med tanke på att fokusgrupperna var indelade efter genus, vilket visar att unga män och kvinnor kan dela likartade attityder och upplevelser i detta avseende. Utöver detta kan vi förmoda att denna målgrupp är mer öppensinnade än äldre generationer också.

Som besittare av denna kandidatuppsats, hoppas jag att studien har bidragit till en djupare förståelse för den moderna dejtingkulturen ur unga vuxnas perspektiv. Med samhällets ständiga sociala utveckling kan det vara relevant att fortsätta utföra forskning av dejtingområdet och fylla i eventuella forskningsluckor för att bidra till en mer omfattande kunskapsbas. Ett förslag till framtida forskning skulle kunna vara att jämföra olika dejtingplattformarna som existerar online. Miguel från fokusgrupp 3 påpekade att beroende på vilken plattform som används, finns det olika grader av koppling till hookup-kulturen. Detta kan vara ett intresseväckande ämne att undersöka för att se vilka plattformar som främst används av individer som är seriösa med att hitta långvariga kärleksrelationer. Med tanke på studiens avgränsningar, kan det också vara fascinerande att utforska och framhäva perspektivet från andra åldersgrupper eller sexuella läggningar. Även om heterosexuella monogama relationer är den bestående majoriteten, är det viktigt att inkludera minoritetsgrupper då de också har en likvärdig väsentlig roll i samhället.

Källförteckning

Opublicerat material

Digitala inspelningar av fokusgrupper (inspelningarna utfördes den 3 maj, 4 maj, 5 maj och 9 maj 2024). Inspe­lningarna finns i författarens ägo.

Publicerat material

Ahrne, Göran, Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. 2. [utök. och aktualiserade] uppl. Stockholm: Liber

Alvehus, Johan (2019). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Upplaga 2 Stockholm: Liber

Anýžová, Petra & Matějů, Petr (2018). *Beauty still matters: The role of attractiveness in labour market outcomes* <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0268580918760431>
Hämtad: 08-05-2024

Bandinelli & Gandini (2022). *Dating Apps: The Uncertainty of Marketised Love* <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/17499755211051559>
Hämtad: 06-05-2024

Bauman, Zygmunt (2007). *Consuming life*. Cambridge: Polity

Bergström, Marie (2023). *Kärlekens nya lagar: hur nätdejting förändrar våra relationer*. Stockholm: Fri tanke

Bookey (2024). *Consuming Life Summary*. <https://www.bookey.app/book/consuming-life>
Hämtad: 08-05-2024

Ejlertsson, Göran (2014). *Enkäten i praktiken: en handbok i enkätmetodik*. 3. [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Eliasson, Annika (2018). *Kvantitativ metod från början*. Fjärde upplagan Lund: Studentlitteratur

Fangen, Katrine & Sellerberg, Ann-Mari (red.) (2011). *Många möjliga metoder*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Gray, Peter & Björklund, David F (2018). *Psychology*. Eighth edition New York, NY: Macmillan Education

Hobbs, Mitchell. Owen, Stephen & Gerber, Livia (2016). *Liquid love? Dating apps, sex, relationships and the digital transformation of intimacy*.

<https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/1440783316662718>

Hämtad: 19-04-2024

Höglund, Maria (2018). *Så delar dejtingappen dina personuppgifter vidare*

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/sa-delar-dejtingappen-dina-personuppgifter-vidare>

Hämtad: 22-05-2024

Illouz, Eva (2020). *Därför tar kärleken slut: de negativa relationernas sociologi*. Göteborg: Daidalos.

Internetstiftelsen (2017). *Spel, sex och dejting*

<https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2017/spel-sex-och-dejting/tinder/>

Hämtad: 06-05-2024

Internetstiftelsen (2023 a). *Alla hjärtans dag – så nätdejar svenskarna*

<https://internetstiftelsen.se/om-oss/press/pressmeddelanden/alla-hjartans-dag-sa-natdejar-svenskarna/>

Hämtad: 22-04-2024

Internetstiftelsen (2023 b). *Svenskarna och internet 2023*

<https://svenskarnaochinternet.se/app/uploads/2022/10/internetstiftelsen-svenskarna-och-internet-2022.pdf>

Hämtad: 17-04-2024

Lindgren, Simon (2017). *Digital media & society*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications

Luff, Tracy. Hoffman, Kristi, & Berntson, Marit (2016). *Hooking up and dating are two sides of a coin* <https://www.jstor.org/stable/26370353>

Hämtad: 25-04-2024

Meenagh, Joni (2015). *Flirting, dating, and breaking up within new media environments*.

<https://doi-org.ludwig.lub.lu.se/10.1080/14681811.2015.1033516>

Hämtad: 22-04-2024

Paul, Elizabeth L. McManus, Brian & Hayes, Allison (2000). *“Hookups”*: Characteristics and correlates of college students’ spontaneous and anonymous sexual experiences.

<https://doi.org/10.1080/00224490009552023>

Hämtad: 25-04-2024

SCB (2020). *Vår konsumtion speglar samhällets utveckling*

<https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2020/var-konsumtion-speglar-samhallets-utveckling/>

Hämtad: 07-05-2024

Statista (2022). *Most popular online dating services in Sweden 2018*

<https://www.statista.com/statistics/881955/most-popular-online-dating-services-in-sweden/>

Hämtad: 06-05-2024

Statista (2024). *Most downloaded dating apps worldwide 2023*

<https://www.statista.com/statistics/1359417/most-downloaded-dating-apps-worldwide/>

Hämtad: 06-05-2024

Turkle, Sherry (2011). *Alone together: why we expect more from technology and less from each other*. New York: Basic Books

Valkenburg, Patti M. & Peter, Jochen (2009) *Social Consequences of the Internet for Adolescents*. <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1111/j.1467-8721.2009.01595.x>

Hämtad: 20-05-2024

Wade, Lisa (2017). *What's so cultural about hookup culture?*

<https://www.jstor.org/stable/26370481>

Hämtad: 25-04-2024

Östberg, Jacob & Graffman, Katarina (2020). *Vi är vad vi köper: konsumtionskulturen är här för att stanna*. Stockholm: Mondial

-